26/10/2022

Ο Πατριάρχης Σερβίας και το Ψαλτήρι του Μονάχου

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Σερβίας

Χαιρετισμό απηύθυνε ο Πατριάρχης Σερβίας κ.κ. Πορφύριος με αφορμή την παρουσίαση της φωτοτυπικής έκδοσης του Σερβικού Ψαλτηρίου του Μονάχου, που αποτελεί ένα μοναδικό χειρόγραφο βιβλίο 229 σελίδων του 14 ου αιώνα και το οποίο περιλαμβάνει 148 εικονογραφήσεις.

- Της Σβετλάνα Λεβίτσκι

Ο Μακαριώτατος απηύθυνε **ομιλία** παρευρισκόμενος στην 65η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου που φέρει τον τίτλο "Η επιστροφή του γραπτού", και η οποία άνοιξε τις πύλες της τη Δευτέρα 24 Οκτωβρίου μετά από δύο χρόνια υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της νόσου covid-19. Φέτος παρουσιάζονται περίπου 400 διαφορετικοί εκθέτες από το εσωτερικό και το εξωτερικό.

Αναφερόμενος στην πολύπαθη ιστορία του **χειρογράφου**, ο Πατριάρχης Σερβίας, δήλωσε: "*Ο λόγος της αποψινής μας συγκέντρωσης είναι η υπέροχη φωτοτυπική έκδοση του σερβικού, όπως το λένε οι Γερμανοί, ή του Μονάχου, όπως το λέμε εμείς οι Σέρβοι, Ψαλτηρίου που χωρίς καμία αμφιβολία ανήκει στα σημαντικότερα* ***σερβικά λογοτεχνικά μνημεία*** *από τα τέλη του 14ου αιώνα. Όπως πολλά πολύτιμα βιβλία, έτσι και το Ψαλτήρι είχε μια πολύ θυελλώδη ιστορία. Στα τέλη του 17ου αιώνα, εξαιτίας του συνδυασμού διαφόρων περιστάσεων, αυτό το ανεκτίμητο λογοτεχνικό μνημείο βρήκε το νέο του σπίτι στη Γερμανία, όπου φυλάσσεται έως σήμερα στην* ***Κρατική Βιβλιοθήκη του Μονάχου.***

Δυστυχώς, η μοναδική φωτοτυπική έκδοση που είχαμε στη ***Σερβία*** *κάηκε στην Εθνική Βιβλιοθήκη κατά τη διάρκεια του βομβαρδισμού του Βελιγραδίου στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.*

*Σήμερα, δόξα τω Θεώ****, χάρη στις προσπάθειες του Επισκόπου Ντίσελντορφ και Γερμανίας κ. Γρηγορίου και μιας ομάδας εξαιρετικών ειδικών, που συγκέντρωσε, το πολύτιμο και σημαντικό αυτό βιβλίο ξαναείδε το φως της δημοσιότητας στη φωτοτυπική του έκδοση*".

Ο Άγιος Σάββας και το Ψαλτήρι

Αναφερόμενος στο ότι ο Άγιος Σάββας αναγνώρισε τη σημασία που έχει το συγκεκριμένο Ψαλτήρι για τον σερβικό λαό, είπε: *"Ο Άγιος Σάββας, ο πρώτος και μεγαλύτερος Σέρβος θεολόγος, βλέποντας τη σημασία και το σεβασμό που δείχνει η Εκκλησία προς την ψαλμωδία, διέταξε να μην σταματήσει ποτέ να διαβάζεται το Ψαλτήρι του Μονάχου".*

Η πλούσια σερβική λογοτεχνία την εποχή του Μεσαίωνα

Στη συνέχεια ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε στη **δυναστεία Νεμάντιτς**, και συγκεκριμένα στον δεσπότη **Στέφαν Λαζαρέβιτς** κατά τη διάρκεια της βασιλείας του οποίου έλαβε χώρα μια αναβίωση της σερβικής πνευματικότητας και λογοτεχνίας, στην οποία συμμετείχε ενεργά όχι μόνο ως προστάτης, αλλά και ως σπουδαίος συγγραφέας, ποιητής και μεταφραστής.

*"Η εποχή της διακυβέρνησής του αντιπροσωπεύει την τελευταία λαμπρή εποχή στην ιστορία και τον πολιτισμό της **μεσαιωνικής Σερβίας**. Τα λογοτεχνικά του έργα, αγαπήθηκαν τόσο πολύ ώστε ο λαός τον ανέδειξε ως τον έναν από τους μεγαλύτερους Σέρβους συγγραφείς του Μεσαίωνα*", τόνισε.

*"Στην **πνευματική βιβλιοθήκη** της χώρας εντάσσεται και το Ψαλτήρι του Μονάχου, το οποίο αποτελεί **ένα από τα αντιπροσωπευτικότερα δείγματα της σερβικής κληρονομιάς** και ένα από τα σημαντικότερα σερβικά λογοτεχνικά μνημεία από τα τέλη του 14ου αιώνα.*

*Το χειρόγραφο περιλαμβάνει 148 πλούσια φιλοτεχνημένες μινιατούρες που δημιουργήθηκαν σίγουρα κάτω από **βυζαντινή επιρροή,** και μεταφέρουν τα υφολογικά χαρακτηριστικά της Μοραβιανής Σχολής ζωγραφικής και την ομορφιά της σερβο-σλαβικής γλώσσας. Οι αποψινές παρουσιάσεις στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου του Βελιγραδίου αντιπροσωπεύουν τη συμβολική επιστροφή του Σερβικού Ψαλτηρίου του Μονάχου στη σερβική γη, τη χώρα της καταγωγής του*", επεσήμανε ο Μακαριώτατος.

"Τα ειλικρινή μου συγχαρητήρια στους εκδότες και σε όσους συμμετείχαν σε αυτή την προσπάθεια. Συγχαρητήρια και να είστε ευλογημένοι", κατέληξε.

Οι δηλώσεις του Επισκόπου Ντίσελντορφ και Γερμανίας

Για τη φωτοτυπική έκδοση που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα σερβικά μεσαιωνικά χειρόγραφα, μίλησε και ο Πανιερώτατος **Επίσκοπος Ντίσελντορφ** και Γερμανίας κ. Γρηγόριος.

"Θα τολμούσα να πω ότι τέτοια πράγματα (λογοτεχνικά μνημεία) θα σώσουν και τον λαό μας. Αποτελούν καρπό της μακρόχρονης και δύσκολης ιστορίας μας, αλλά και του ένδοξου πολιτισμού μας. Τώρα, αυτήν την λογοτεχνική και πνευματική ομορφιά, την πολλαπλασιάζουμε και τη μοιραζόμαστε, και θα προσπαθήσουμε να την δείξουμε σε άλλους ανθρώπους. Το πρώτο αντίγραφο της φωτοτυπικής έκδοσης του Ψαλτηρίου του Μονάχου (Σερβικό) θα παραδοθεί πανηγυρικά στον

Μακαριώτατο Πατριάρχη Σερβίας κ.κ. Πορφύριο. Έτσι επιστρέφουμε το Ψαλτήρι στο λίκνο του, τη Μητέρα του Εκκλησία – στα χέρια του Πατριάρχη μας”, είπε χαρακτηριστικά ο Πανιερώτατος.

Με πληροφορίες από spc.rs